

Utmaning gällande drift av Nolhaga Parkbad

Inledning

Företaget Medley har i skrivelse inkommen till kommunstyrelsen den 12 december 2023 utmanat Alingsås kommun gällande driften av verksamheten vid Nolhaga Parkbad. I skrivelsen anges att utmaningen gäller driften av verksamheten och att företaget kan utveckla verksamheten ytterligare.

I enlighet med "Tillämpningsanvisningar för utmaning i Alingsås kommun" (KS 26 november 2012 § 196) innebär utmaningsrätt en möjlighet att föra fram synpunkten till kommunen att verksamhet som bedrivs av kommunen skulle kunna utföras av annan. En utmaning kan leda till att kommunen överväger extern drift av både vidare och smalare än omfattning av utmaningen. Kommunens handläggning av en inkommen utmaning regleras i ovan nämnda tillämpningsföreskrifter. Enligt föreskrifterna ska den eller de nämnder som berörs av utmaningen besluta om underlag för beslut i kommunstyrelsen om utmaningen antas eller avslås. Inför kommunstyrelsens prövning av utmaningen ska kultur- och utbildningsnämnden därför i enlighet med tillämpningsföreskrifterna avge ett yttrande. Nämnden är inte skyldig att förorda den ena eller andra lösningen.

Verksamheten i Nolhaga Parkbad

Nolhaga Parkbad är en av kommunens största friskvårdsanläggningar som bidrar till att främja folkhälsan med dess möjlighet till relax, vattenträning, vattenlek, motionssim och simundervisning. Det finns inget lagkrav på att kommunerna ska tillgodose behovet att bada och simma. Däremot finns simundervisning inskrivet i läroplanen och genomförs på schemalagd tid i skolorna. Parkbadets kafédel har sedan våren 2023 hyrts ut till en extern entreprenör och därmed har förvaltningen avslutat driften av kaféet.

Friskvårdsanläggningen vänder sig idag till en bred målgrupp: allmänheten, elever i skolorna, föreningar och personer med behov av särskild träning.

Allmänheten:

- Motionssim
- Simskola

- Rekreatjonsbad
- Relaxavdelning (bad, pool, bastu m.m.)
- Vattenträning
- Möjlighet till köp av lättare förtäring och dryck

Skolan:

- Skolsim
- Simundervisning

Föreningar:

- Simträning
- Tävlingar
- Undervisning
- Föreningsverksamhet

Personer med behov av särskild träning:

Rehabiliterings- och habiliteringsinsatser där särskilda tider i veckan är avsatta för individer inskrivna vid några av Västra Götalandsregionens Närhälsa, samt privatdrivna vårdcentraler i kommunen eller Habiliteringen inom Västra Götalandsregionen. Inom dessa tider har olika patientföreningar i sin tur avsatta tider.

Nöjdhet enkäter

Under året har verksamheten vid Nollhaga Parkbad börjat med att genomföra enkäter till besökare i badet i syfte att undersöka nöjdhet samt använda resultatet av undersökningarna för att kunna utveckla verksamheten ytterligare. Enkäterna har vänt sig till simskoleelevernas vårdnadshavare samt till besökare som besökte anläggningen under höst- och julloven. Överlag är besökarna nöjda med verksamheten vid Nollhaga Parkbad bland annat sett till service och bemötande, utbud och öppettider.

Statistik

Under 2023 har Parkbadet haft besöksrekord med 190 987 besökare. Det är det högsta antalet besökare till badhuset sedan anläggningen öppnade efter renoveringen 2019. Nedan framgår övriga utfall av nyckeltal kopplade till uppdraget.

	2019 (öppnade i mars)	2020	2021	2022	2023
Antal besökare	130 712	138 362	80 755	163 418	190 987
Antal besökare per månad	10 893	11 530	6 730	13 618	15 916
Antal barn som deltagit i simskola	1 232	1 089	1 389	1 265	1 304
Antal deltagare simskola, invånare Alingsås kommun	1 095	857	1 135	1 039	1 065
Antal deltagare simskola, invånare annan kommun	137	232	254	226	239
Antal elevpassager skolsimning, med simlärare	4 406	5 313	6 655	5 650	7 252
Antal elevpassager skolbad, utan simlärare	3 348	2 578	2 359	2 299	2 067
Allmänhetens besök till simhall per kommuninvånare	3,16	3,33	1,93	3,87	4,5

Personalavsnitt

Vid verksamheten i Nolhaga Parkbad var i januari 2024 följande anställda:

- 16 tillsvidareanställda, månadsanställda
- 18 visstidsanställda, timavlönande

Inom förvaltningens anläggningsenhet arbetar medarbetare med särskild teknisk kompetens inom flera områden. Av dessa medarbetare sköter några av personalen vattenrening och teknik i Parkbadet. De anställda som sköter tekniken i Parkbadet bidrar

även med teknisk kompetens i ishallen. Kultur- och utbildningsförvaltningens tekniker utför även teknikdrift av Puahallen och Vårgårda simhall enligt särskilt samverkansavtal med Vårgårda kommun. Avtalet innebär att driftteknikerna finns tillgängliga varje dag mellan kl. 07.00-22.00. Larm och akuta händelser hanteras både dagtid, kvällstid samt helg och helgdagar. Under sommartid när ordinarie simhall är stängd kan tillsyn behövs på utebad vid Tångahallen. Sammantaget medför detta de medarbetarna som har teknisk kunskap har kompetens inom flera områden avseende anläggningssidan. Därmed samutnyttjas kompetensen vid anläggningsenheten där medarbetare med teknisk kompetens och anläggningsutförare samverkar i hög grad. Det uppstår därmed synergieffekter där flera resurser och kompetenser kombineras i syfte att uppnå en effektiv organisation. Detta medför även att organisationen kan skötas på kvällar och helger. Teknikerna utför också enklare städuppdrag i anläggningen under kvällar och helger.

Vid driften av Nohaga Parkbad var i januari 2024 följande anställda:

- 4 tillsvidareanställda, månadsanställda

Till följd av parkbadets öppettider finns det flera visstidsanställda som ska utföra uppdraget.

Ekonomi

Konto	Budget 2023	Budget 2024
Försäljningsintäkter	775	765
Taxor och avgifter	9 805	10 665
Hyor och arrenden	517	622
Bidrag	437	817
Summa verksamhetens intäkter	11 534	12 869
Personalkostnader	-10 499	-11 113
Lokalhyror	-18 354	-19 946
Köp av tjänster	-600	-685
Övriga kostnader	-2 081	-1 767
Summa verksamhetens kostnader	-31 533	-33 511
Summa kommunbidrag	19 999	20 642
Summa resultat	0	0

- Av budgeterade intäkter står föreningar för 515tkr av intäkterna för taxor och avgifter 2024.
- Av budgeterade intäkter står föreningar för 72tkr av intäkterna för hyror och arrenden 2024.
- Uthyrning till skolor (säkerställa simkunnighet bland kommuninvånare)
- Verksamheten ger möjlighet till skolor att hyra både med eller utan verksamhetens anställda simlärare som bistår skolans simundervisning.

- Av budgeterade intäkter står skolor för 750tkr av taxor och avgifter och för 248tkr av hyror och arrenden för 2024.
- Alströmergymnasiets bokningar budgeteras inte då internfakturering inte genomförs inom förvaltningen.
- Bidraget på intäktssidan avser till största del samverkansavtalet med Vårgårda kommun där verksamheten har en drifttekniker till deras badhus och ishall, intäkten går mot kostnaden för en personal och övriga kostnader som kommer med överenskommelsen.
- Verksamheten erbjuder simskola i kommunal regi (övrig simundervisning utförs av kommunens föreningsliv som bokar bassängtider i badet).
- Subventionerat pris enligt antagna taxor och avgifter i kultur- och utbildningsnämnden.

Sammanfattning

Utöver ovan beskrivning av Nolhaga Parkbads verksamhet kan följande faktorer vägas in inför beslut gällande utmaning av driften.

- Genom att lägga ut badhuset på privat drift minskar rådigheten över Parkbadets verksamhet. Förvaltningen har idag en god samverkan med så väl föreningslivet som övriga intressenter. I hela anläggningen finns även andra verksamheter som förvaltningen idag ansvarar för så som drift av hallar och uthyrningsverksamhet och det finns idag synergier mellan olika kompetenser i anläggningen Nolhagahallen och Nolhaga Parkbad. Genom att överlåta en del av verksamheten riskerar vissa synergier gå förlorade. Idag finns också en upparbetad samverkan mellan Alströmergymnasiets barn- och fritidsprogram samt den kommande simlärarutbildning inom vuxenutbildningen och Nolhaga Parkbad vilken utgör en del i kompetensförsörjningen av badvärdar och simlärare till anläggningen.
- Badhus är beroende av intäkter från besökande gäster till badet. Efter genomförd renovering kunde Parkbadet återöppna våren 2019. Därefter följde år av pandemi där anläggningen fick reducera antalet besökare eller hållas helt stängd under vissa perioder. Under 2023 hade Parkbadet besöksrekord gällande antalet besökare i anläggningen. Parkbadet har sedan 2019 utvecklat sin verksamhet kontinuerligt. Ett ökat antal besökare till Parkbadet medför även en stabil ekonomi och ökad grad av finansiering av verksamheten.
- De genomförda besöksenkäterna under 2023 vittnar om en bred nöjdhet bland besökarna. Kultur- och utbildningsförvaltningen har idag en god kunskap av att driva bad- och friskvårdsanläggning med hög kvalitet och god service.
- Andra aspekter att beakta är att Nolhaga Parkbad utgör en del i Nolhaga parkområde som i sin tur utgör en viktig del i besöksnäringen till kommunen. Parkområdet utgör ett särskild prioriterat område i kommunens destinationsutveckling. Genom samverkan med övriga förvaltningar i kommunen gällande parkens olika delar kan platsens attraktivitet som besöksmål utvecklas ytterligare. Förvaltningen har även ett ökat fokus på att marknadsföra anläggningen ur ett besöksnäringssperspektiv.

- Parkbadets betydelse som en del i det civila försvaret utreds för närvarande och att behålla anläggningen i kommunal drift kan därför vara angeläget ut ett säkerhetsperspektiv.
- En badanläggning hör till en kommuns mest komplexa anläggningar att driva och kräver en särskild spetskompetens som förvaltningen idag har. Utöver det förs det kontinuerliga diskussioner mellan Alingsåshem, som äger anläggningen, och kultur- och utbildningsförvaltningen avseende gränsdragnings- och ansvarsfrågor gällande underhåll av fastigheten kopplade till kostnader. Nu gällande gränsdragningslista anger att hyresgästen i stor utsträckning ansvarar för drift av vattenrening och rutschkanor m.m. Att överföra ansvar och kostnader för underhåll i anläggningen till privat aktör behöver med avseende på detta vara tydligt kommunicerat med en eventuell privat utförare. Kultur- och utbildningsnämnden har ingått hyresavtal med fastighetsägaren som gäller till och med 2029.